

รายวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา (สุขศึกษา)

รหัสวิชา พ๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ระบบกล้ามเนื้อ (๓)

ครูผู้สอน ครูสุจิตรา บุญธรรม

ระบบกล้ามเนื้อ (๓)

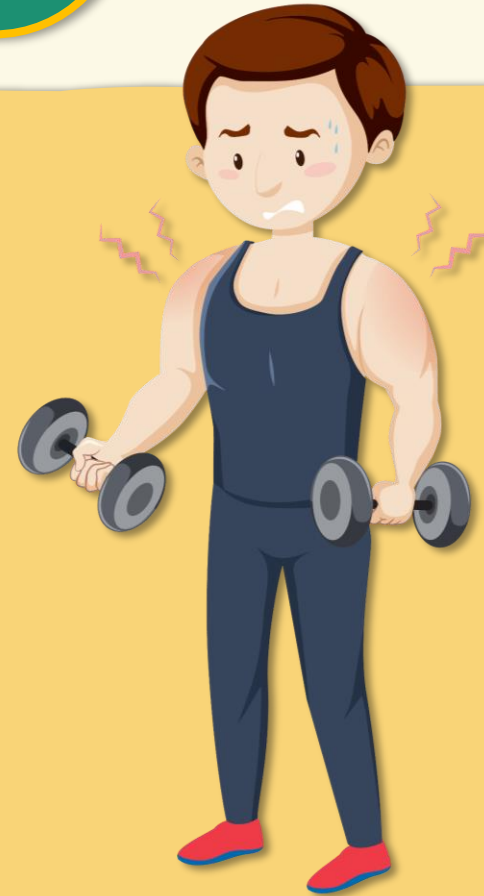

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายวิธีการดูแลรักษากล้ามเนื้อเมื่อเกิดการบาดเจ็บ
๒. ฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บกล้ามเนื้อ
๓. เห็นความสำคัญของการดูแลรักษากล้ามเนื้อเมื่อเกิดการบาดเจ็บ

ชวนดู ชวนคิด

อาการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อ
เกิดได้จากสาเหตุใดบ้าง

สาเหตุของ
การบาดเจ็บ
กล้ามเนื้อ

๑

การเล่นกีฬา

- ร่างกายไม่พร้อม
- ขาดความรู้ความเข้าใจ
- ยึดเหยียดกล้ามเนื้อไม่เพียงพอ

๒

การออกกำลังกาย

- การออกกำลังกายไม่ถูกวิธี
- ออกกำลังกายหักโหมเกินไป

๓

อุบัติเหตุ

- ไม่ระมัดระวัง
- ความประมาท
- ความคึกคะนอง

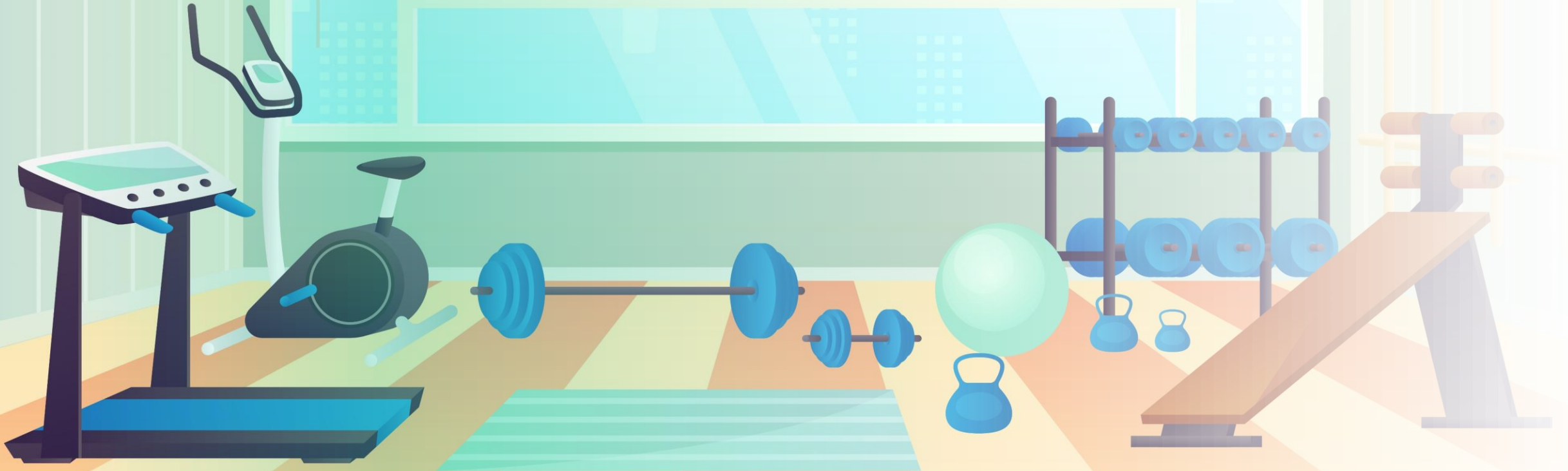

นักเรียนเคยดูแลกล้ามเนื้อ
เมื่อการบาดเจ็บด้วยตนเองหรือไม่

การดูแลรักษากล้ามเนื้อ

เมื่อเกิดการบาดเจ็บ

ตะคริว

สาเหตุของการเป็นตะคริว

- กล้ามเนื้อไม่ได้รับการยืดเหยียด
- การใช้กล้ามเนื้อมากเกินไป
- กล้ามเนื้ออ่อนล้า

อาการของการเป็นตะคริว

- มีอาการเกร็งและปวดมากบริเวณกล้ามเนื้อต้นขา น่อง เป็นต้น
- ยิ่งขยับบริเวณที่เป็นจะยิ่งปวด
- กล้ามเนื้อแข็งเป็นก้อน

การดูแลรักษาเมื่อเป็นตะคริว

- หยุดการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อส่วนที่เป็นตะคริว
- ใช้มือนวดกล้ามเนื้อมัดที่เป็นตะคริวเบา ๆ
- ยืดกล้ามเนื้อส่วนที่เป็นตะคริว

การยืดเหยียดกล้ามเนื้อเป็นตะคริว

๑

๒

๓

การป้องกันไม่ให้เป็นตะคริว

- รับประทานอาหารที่มีประโยชน์
- หลีกเลี่ยงการใช้กล้ามเนื้อมากเกินไป
- ยืดเหยียดกล้ามเนื้อในบริเวณ
ที่มักเป็นตะคริวอยู่บ่อย ๆ

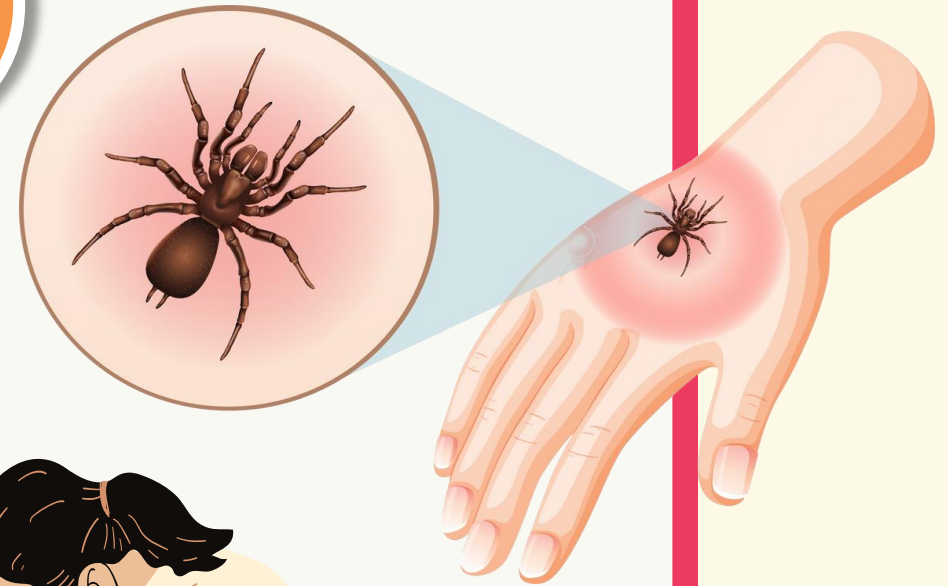

กล้ามเนื้อออบวม

สาเหตุของกล้ามเนื้อบวม

- อุบัติเหตุข้อเท้าพลิก แพลง
- แมลงสัตว์กัดต่อย

อาการของกล้ามเนื้อบวม

- มีอาการปวด บวม
- ยิ่งขยับบริเวณที่เป็นจะยิ่งปวด

การดูแลกล้ามเนื้อบวม

- ประคบเย็น

- ประคบร้อน

วิธีการป้องกันกล้ามเนื้อบวม

- ระมัดระวังมากขึ้น
- หลีกเลี่ยงกิจกรรมหรือสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย

กล้ามเนื้ออฉีก

สาเหตุอาการกล้ามเนื้อฉีก

- ใช้กล้ามเนื้อมากเกินไป
- เล่นกีฬา
- อุบัติเหตุ

อาการกล้ามเนื้อฉีก

- บวม
- รอยแดงหรือช้ำ
- ปวดหรือแข็งกดเจ็บ
- การเคลื่อนไหวที่จำกัด

การดูแลอาการกล้ามเนื้อฉีก

ประคบเย็น

ประคบร้อน

พันผ้า

กิจกรรม

ฝึกทำเพื่อนำไปปฏิบัติ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนร่วมกันฝึกปฏิบัติ
การปฐมพยาบาลอาการบาดเจ็บกล้ามเนื้อ

บทบาทหน้าที่ที่นักเรียนปลายทาง

นักเรียนฟังคำสั่งชี้แจงในการทำกิจกรรม
และลงมือปฏิบัติกิจกรรมไปพร้อมกัน

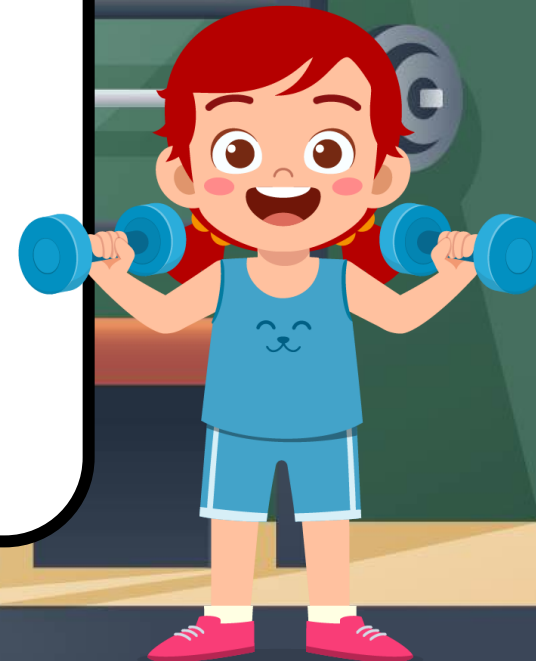
บทบาทหน้าที่ครูปลายทาง

ครูชี้แจงการทำกิจกรรม รวมทั้งดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนขณะทำกิจกรรม

สรุป

อาการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อเกิดจากหลายสาเหตุ การรู้วิธีการดูแลรักษาอาการบาดเจ็บเบื้องต้นเป็นสิ่งสำคัญเพื่อสามารถบรรเทาอาการบาดเจ็บได้

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ระบบกระดูกและข้อต่อ (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. สมุดบันทึก
๒. อุปกรณ์การเรียน

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

